

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 415.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e119517/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

N° 99.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Ser og fredbte Rede.

(Sædet.)

Biskop: Det bliver en meget forskjellig Besættelse, som man for Fremtiden synes at ville gjøre af de Kjøbstædernes i Borgerscorpserne, fra den, som hidtil har fundet Sted, saa at de idemindste udenfor Kjøbstæden neppe længere end Bole egentlig ville kunne kaldes Borgervæbning. Der staar nemlig „Liensten i saanne Corpser bliver alene at betragte som en Communalbyrde til Overholdelse af den indre Orden og Sikkerhed i Kjøbstæden“. Meningen er altsaa formentlig, at Borgerne i Kjøbstæderne udenfor Kjøbstæden skulle kunne et Slags Politicorpser, et Slags Bønds-armet, for at overholde den indre Orden i Byerne; men derisil synes mig ikke, at der behøves, hvad man egentlig forstaaer ved Væbning, og end mindre Bøndsarmet. Liensten vil altsaa for Fremtiden for Kjøbstædernes blive dobbelt, og som følge deraf Byerne dobbelt; thi alle alene ville de lige med alle andre Indbyggere i Landet komme til at gjøre Krigstjeneste, men foruden denne Byrde, som de dele med alle i Landet, ville de for Fremtiden faae en særegen Byrde, den nemlig, at de ville komme til at indtræde i forenede, enten Politicorps eller Bøndsarmet, rimeligvis under de samme Vilkaar, som hidtil, saa at de ville komme til at tjene ulønnet, og behøve selv maaske forske sig Uniform og det Bæger, som maaske vil behøves, forsaavidt de skulle henregnes til Politicorps. Men for Bønderne i Høbenhavn vil Byrden ikke blot blive dobbelt, men tredobbel; thi de skulle ikke alene have den almindelige Værnepligt at udføre, men de skulle tillige udføre Tjeneste i Bøndsarmet og Politicorps, og for det Læste skulle de endnu udføre militær Tjeneste, da det for dem, som bær i Forsvar eller tæt udenfor samme, vil blive nødvendigt at kunne egne militære Corpser, naturligvis uder paa egen Besoldning. Jeg ved ikke, om man vil her overveie, hvorvidt det kan gaae an paa en Tid, da man tænker paa at frigjøre en anden Staaud fra en sædlig Byrde, at man da paa samme Tid vil lægge en saaledes foresat Byrde paa Kjøbstædernes. Derhos vil man ved Udførelsen vistnok have paa skikkelige praktiske Sværligheder. Stille nemlig Bønderne i Høbenhavn og i de øvrige Bygninger vedhæle at udgaae Militærcorps, saa tror jeg, at det mest vil komme i Gollim med den saarede Hær; de ville komme til at tjene under forskjellige Officerer; de ville komme til at have forskjellige Uniformer og forskjellige Armatuer, forsaavidt de staae i den saarede Hær som Uniform og et Slags Armatuer, og forsaavidt de henhøre til Borgervæbningen, en anden Uniform og et andet Slags Armatuer. Derhos ved jeg ikke, om man har tænkt paa, med hvilken Alvor Tjenesten i Borgervæbningen skulle begynde. Hidtil er den, saavidt jeg ved, begyndt med det 2de Kar, altsaa 2 Kar tidligere end den almindelige Væbning. Derfor dette skal bibeholdes for Fremtiden, saa vil man blive tabt til Tjeneste i de kongelige Corpser i det 2de Kar, og til at udføre den almindelige Værnepligt i det 2de Kar, og endelig, naar Tjenesten i den saarede Hær er ophørt, atter til Tjeneste ved Borgervæbningen, hvilket let kan lade sig forstaa. Det forekommer mig ogsaa, at forsaavidt Tjenesten i Borgerscorpserne skal betragtes som Politicorps, saa er det ikke godt derisil at tage unge Bønder paa 20 eller 21 Kar. Derisil pleer man at vælge ældre Folk, som dem, der have mere Erfaring og Sindighed og mere Karakter end de unge Bønder. Derfor mener jeg, skøndt der sigt ikke er nogen Besluttelse deraf i § 39, at det ubestrykfelig burde tilsiies, at Tjenesten i Borgerscorpserne ikke skal afsværes Re-

gen, forisid man har udført Tjenesten i den saarede Hær, ligesom det overbeviid synes at ligge i Beslutningen „Borgerscorpser“, at det kan er Borgere i Staden, som kunne trædes til at udføre denne Tjeneste; men, for at tage Borgerskab, udfordres der en højere Alder, og i Almindelighed den Alder, med hvilken man, naar man begynder med det 2de Kar, vil have udført Værnepligten eller dog den første Del deraf.

Jeg vil med Genfyn til det Sidste, dersom ingen Anden har nogen Bemærkning derved at gjøre, forbeholde mig et Aendement.

Migreen-Høising: Derisil jeg har opstillet den ærede Ordførers Soar til den 7de høbenhavnse Depuierede (Prof. Larsen), rigtig, saa stude de Personer af den værnepligtige Staaud, som have faaet Tilladelse til at udføre deres Værnepligt i Livjagercorpset eller i Borgerscorpserne i Høbenhavn, sættes i Klasse med de Stubende, som ere bleve afledede af Krigstjenesten. Det er i denne Anledning ikke vægigt at erfare, navnlig med Genfyn til de Personer, som skulle underkastes Udførelsen eller Beslutningen i Forordningen 2de Septr. f. A., dens lste §, om de forsaavede Personer blive at betragte paa den Maade, som jeg har foresat at være Ordførers Mening, og jeg tillader mig derfor at afle nærmere Forklaring af ham herom.

Ordføreren: Jeg skal i den Anledning tillade mig at svaare, at det ikke har været min Mening i Udsagnet, hvorledes det skulle forholde sig med Genfyn til disse saa Individer; men det var kun min personlige Opfatelse af Forholdet, at man vil ikke ganske kan sætte dem i Klasse med, som jeg eksempelvis har nævnt, de Stubende, men at man dog antænk man betragte dem paa samme Maade; thi de Stubende ere afledede af Kullerne. Disse Individer ere det ikke, og derfor kan man ikke sige, at de staae i Klasse med dem; men jeg tror dog, at de nærmest maaske betragtes som saadanne Individer, der ad Bevillingveien ere fattede ind i en anden Staaud, end den egentlig værnepligtige. Det forekommer mig, at paa en Lønsfremt Opfattelse, at disse Individer dog paa en Maade ere gaarde ud af den egentlig tjenstpligtige Klasse og ere trødte, om man vil, ind i en mellem-Klasse, og derved have erhølet en mindre Grad af Værnepligt, og at altsaa de, som ere fødte inden 1826, ikke skulle træffes efter den almindelige Anordning. Gvad derisid angaaer Behandlingen efter Anordningen af 2de Septr. da erindrer jeg ikke ret, om der ikke netop findes en Bestemmelse herom i selve Anordningen eller i dens Meddelelse i Departementstidenden for disse enkelte Tilfælde, som her er berøret. Jeg erindrer det ikke med Bestemthed; men det forekommer mig at være Tilfældet, og jeg skal tillade mig at henvende mig til den ærede Taler, om han vil sige sin Understilling vil oplyse, hvorledes Kommissionen har betragtet dette Spørgsmaal; thi jeg kan ikke antage, at det er andet, end dens Skærpsindighed.

Migreen-Høising: I Anordningen indholdes der Intet deraf, og jeg tror ikke heller i Meddelelsen i Departementstidenden; men derisid tror jeg, at Sagen i et Circulaire fra Justitsministeriet er bleve betragtet paa den Maade, at de Personer, som have faaet Tilladelse til at udføre deres Værnepligt i Livjagercorpset eller i et af Borgerscorpserne, ikke skulle indtræde med under den ekstraordinære Udførelsen, da de endnu bestandig staae i Kullerne. Derved vil indtræde opstaae den Anomalie, som er udhøvet af den 7de høbenhavnse Rigsdagsmand (Prof. Larsen), at en 23-aarig eller 24-aarig Bønder, som har faaet Tilladelse til at udføre sin Værnepligt ved Livjagercorpset, vil med Genfyn til den saakaldte ekstraor-